

voor de economische exploitatie van de 'Riesenraum' werd een nieuwe taak voor Hermann Goering.

Ziedaar de opzet – een opzet die aansloot bij de mentaliteit die door jarenlange propaganda en 'scholing' bij miljoenen Duitsers aangewakkerd was. Wij behoeven zijn barbaars karakter nauwelijks te ondersteunen. Wat hier met de inzet van de voor die tijd modernste middelen voorbereid werd, was, naar de omvang, de grootste geconcentreerde rooftocht, tegelijk moordpartij, die de wereldgeschiedenis ooit gekend heeft.

★

Fall Barbarossa vergde dat er rust heerste in West-Europa. Er bleven daar, gelijk reeds gezegd, in totaal 38 Duitse divisies achter waarvan 8, in Zuidwest-Frankrijk opgesteld, tot taak hadden om, als de Engelsen in Portugal zouden landen, onmiddellijk Spanje binnen te rukken. De overige zouden Engelse landingspogingen elders moeten afslaan; uiteraard zouden zij ook gebruikt kunnen worden als het ergens tot opstanden zou komen.

In Nederland werd de militaire component van de bezettende macht danig verzwakt: de meeste en de beste troepen waren voor het oosten nodig. Wat zich hier te lande aan *Waffen-SS*-eenheden bevond, was in de lente van '41 grotendeels verdwenen, spoedig gevolgd door de drie enige legerdivisies die door slechts twee andere, de 82ste en de 719de, vervangen werden; de 719de had evenwel nog niet de helft van de kracht van een normale divisie en zij bezat ook vrijwel geen transportmiddelen.¹ Al die troepenverplaatsingen hadden voor de Nederlandse Spoorwegen een omvangrijk 'weermachtsvervoer' ten gevolge; het werd, aldus een mededeling van de directie aan de raad van commissarissen, 'vlot afgewikkeld'.²

Met de mogelijkheid dat de invasie van de Sowjet-Unie tot ernstige ongeregelheden in West-Europa zou leiden, hield Hitler rekening. Hij wist dat met name de Franse communistische partij een sterke aanhang had; van die communisten was een versterkte verzetsactiviteit te verwachten. Daarnaast was waarschijnlijk dat andere groepen van de bevolkingen nieuwe moed zouden ontlenuen aan het feit dat Duitsland zich opeens in een 'twee-fronten-oorlog' zou bevinden – hetzelfde type oorlog dat het in '14-'18

¹ De kust van Noord- en Zuid-Holland tot aan Hoek van Holland werd door de 82ste divisie verdedigd, die van de Zuidhollandse eilanden en Zeeland door de 719de. ² Nederl. Spoorw., raad van commissarissen: Notulen, 7 juni 1941, p. 8.